

*Program wychowawczo – profilaktyczny Szkoły Podstawowej nr 1 im. św.
Królowej Jadwigi w Jarosławiu*

POZYTYWNE ZAOPINIOWANA PRZEZ RADĘ PEDAGOGICZNĄ
dniar.
ZATWIERDZONA DO REALIZACJI UCHWAŁĄ RADY RODZICÓW
z dnia..... r.

Wprowadzenie

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny, realizowany w Szkole Podstawowej nr 1 i. św. królowej Jadwigi w Jarosławiu opiera się na przyjętych przez Radę Pedagogiczną, Samorząd Uczniowski, Radę Rodziców wartościach oraz na koncepcji pracy szkoły i powstał na bazie diagnozy środowiska szkolnego.

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny jest zharmonizowany ze statutem szkoły, zestawem programów nauczania i wewnątrzszkolnym systemem oceniania. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w domu rodzinnym i w szkole.

Rolą szkoły jest edukacja oraz dbałość o wszechstronny rozwój każdego ucznia. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie rozwoju uczniów w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmocniany i uzupełniany poprzez czynności profilaktyczne, mające na celu przeciwdziałanie zagrożeniom, na które narażone są dzieci i młodzież.

Proces wychowawczo-profilaktyczny ukierunkowany jest na wartości i podejmowanie działań związanych z miejscami ważnymi dla pamięci narodowej, formami upamiętniania postaci i wydarzeń z przeszłości, najważniejszymi świętami narodowymi i symbolami państwowymi.

Podstawa prawna

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.);
- Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. Nr. 120, poz. 526 z późn. zm.);
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59).
- Ustawa o systemie oświaty z 7 września 1991 r. (tekst jedn. Dz.U. z 2022r., poz. 2230);
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2017 r. poz. 1189).
- Ustawa z dnia 5 sierpnia 2022 r. o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2022 poz.1730)
- Rozporządzenie MENiS z dnia 31 grudnia 2002r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych iniepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003r. nr 6, poz. 69)

- Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r., poz. 1798)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 3 października 2011 poz. 1245).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego (Dz. U. Z 2017 r., poz. 3).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. 2017 poz. 1643)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (tekst jedn. Dz.U. 2020 poz. 1280)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 22 lipca 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. 2022 poz. 1593)
- Ustawa z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2023 poz. 535)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 6 sierpnia 2020 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (tekst jedn. Dz.U. z 2020 r, poz. 1449)
- Rozporządzenie MEN z dnia 6 lutego 2023 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. 2023 poz.277)
- Rozporządzenie MEN z dnia 17 czerwca 2016 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. 2016 poz.895)
- Rozporządzenie MEN z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia,

kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r., poz.356)

- Rozporządzenie MEN z dnia 13 sierpnia 2021 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2021 r., poz.1533)
- Rozporządzenie MEN z dnia 1 sierpnia 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2022 r., poz.1717)
- Rozporządzenie MEN z dnia 6 lutego 2023 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2023 r., poz.312)
- Obwieszczenie marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z 14 września 2022r w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o ochronie zdrowia psychicznego (Dz.U. z 2022r. poz. 2123.)
- Ustawa z 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (tekst jedn. Dz.U. z 2022 r. poz. 1700)
- Ustawa z 24 listopad 2022 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2023r., poz. 165)
- Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz.U. z 2020r., poz. 2050)
- Rozporządzenie MEN z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.
- Statut Szkoły Podstawowej nr 1 w Jarosławiu.

- Kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2024/2025.

Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły określa sposób realizacji celów kształcenia i zadań wychowawczych, tworząc spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania oraz uwzględniając wymagania opisane w podstawie programowej.

Analiza dotychczasowych działań wychowawczych i profilaktycznych.

Diagnoza problemów i zagrożeń.

Przy opracowaniu programu wychowawczo – profilaktycznego uwzględniono:

- wieloletnie doświadczenie szkoły, opinie nauczycieli, rodziców i uczniów na temat problemów wychowawczych w szkole i lokalnym środowisku,
- wyniki analizy dot. sytuacji wychowawczej oraz zagrożeń, naruszających bezpieczeństwo dzieci i młodzieży,
- badania ankietowe wśród uczniów, rodziców i nauczycieli – uczestnictwo w ogólnopolskim projekcie „Nawigacja w każdą pogodę” Fundacji Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej,
- wpływ technologii informacyjnych na rozwój emocjonalny i społeczny wychowanków.

Diagnoza potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynniki chroniące i czynniki ryzyka.

We roku szkolnym 2023/2024 przeprowadzono diagnozę potrzeb rozwojowych uczniów, oraz ewaluację rocznego uczestnictwa w programie „Nawigacja w każdą pogodę” dokonaną wśród grupy uczniów, rodziców i nauczycieli - wychowawców. Wyniki ewaluacji końcoworocznej przedstawiają się następująco.

W czerwcu, podczas ewaluacji 90% badanych uczniów deklaroowało swoje samopoczucie jako raczej dobre. Zdecydowanie poprawiały się wskaźniki pozytywnej emocji u uczniów. Psychicznie uczniowie radzili sobie dobrze (59%), średnio (11%), zdecydowanie dobrze (27%). Uczniowie wskazywali, że występowały u nich trudności z nauką wynikające z: zaległości (68%), niechęci do nauki (50%), braku skupienia na lekcji (35%).

Uczniowie wskazują nadal obciążenie nauką, odczuwają stres w związku z obowiązkami szkolnymi. Wskazują nadal potrzebę wsparcia w szkole w postaci: wspólnych gier i zabaw w szkole, wyjść, wycieczek, zajęć integracyjnych, rozwiązywania konfliktów, rozmów o emocjach, możliwości rozwijania pasji. Wskazują, iż szkoła nie oferuje zajęć dodatkowych spełniających

ich oczekiwania (brakuje zajęć językowych, plastycznych, chóru, kół przedmiotowych i zajęć sportowych).

Uczniowie przyznają, że spędzają sporo czasu z urządzeniami elektronicznymi, które wykorzystują przede wszystkim do: przeglądania internetu, kontaktów z rówieśnikami, słuchania muzyki, korzystania z portali społecznościowych, grania.

Na pytania o relacje rówieśnicze uczniowie wskazywali, że w większości w swoich klasach czują się raczej dobrze i bezpiecznie i czują się akceptowani przez grupę. Zdarza się, że ktoś jest wyśmiewany w szkole, a powodami są wg. uczniów: wygląd, niezdarność fizyczna pochodzenie, status społeczny, dobre i złe wyniki w nauce.

Uczniowie nadal podkreślają, że w ich klasach występują sytuacje przemocowe oraz cyberprzemoc. Zmniejszył się też odsetek uczniów, którzy wskazują, że są w szkole miejsca, w których nie czują się bezpiecznie. W dalszym ciągu nie czują się bezpiecznie w toaletach i szatniach. Zwiększyła się częstotliwość spędzania czasu wolnego z kolegami.

19% uczniów deklaruje, że miało w ostatnim czasie poważny problem związany ze swoim życiem, z czego 50% nikomu o tym nie powiedziało, ponieważ: nie mają osoby, której ufają (35%), nie wierzą, że ktoś im pomoże (15%), chcą poradzić sobie sami (40%). Ci, którzy rozmawiają o swoich problemach z innymi, wskazuje, że rozmawiają z przyjacielem lub rodzicem.

Efektywność podejmowanych działań w stosunku do uczniów zależy w znacznym stopniu od możliwości włączenia się rodziców, od ich relacji z dziećmi. Większość uczniów ocenia swoje stosunki z rodzicami dobrze. Wskazują, że rodzina jest dla nich ważna, a wśród zauważonych pozytywnych zachowań w rodzinie wskazują: zrozumienie, uśmiech, komplement, wspólnie spędzony czas i rozmowę.

Na pytanie o wskazanie przewodnika w życiu, uczniowie wskazywali: mamę (75%), tatę (60%), nauczyciela, wychowawcę, pedagoga (14%), zatem zwiększył się odsetek respondentów, którzy doceniają pracę i zaangażowanie nauczycieli.

26% uczniów nadal nie widzi wsparcia ze strony wychowawcy, twierdząc, że ten nie wysłuchuje uczniów w sprawach dla nich ważnych lub robi to bardzo rzadko.

W podejmowaniu skutecznych działań profilaktycznych ważne jest określenie najistotniejszych problemów wychowawczych, co pozwoli na wdrożenie właściwych działań naprawczych.

W opinii nauczycieli szkoła stwarza uczniom dobrą atmosferę i uczniowie czują się w niej bezpiecznie. Największymi problemami wychowawczym i edukacyjnymi w szkole są wg. nauczycieli: zaległości, trudności z przestrzeganiem zasad, trudności ze skupieniem się na lekcji, brak motywacji do nauki, lekceważenie obowiązków szkolnych oraz uzależnienie od telefonów komórkowych i internetu, problemy w relacjach rówieśniczych, wulgarny język, zła kondycja psychiczna uczniów, bezstresowe wychowanie. Nauczyciele wskazują kilka przyczyn powyższych problemów, m.in.: presję rodziców na wyniki w nauce, brak odpowiedniego nadzoru, niekonsekwentne egzekwowanie zasad obowiązujących w szkole i w domu, strach przed niektórymi uczniami i nauczycielami.

Ponad 40% rodziców zauważa powyższe problemy dzieci z nauką, a jako główne przyczyny wskazują brak skupienia na lekcji, niską motywację i zaległości, trudności w relacjach rówieśniczych, złą kondycję psychiczną uczniów, na którą wskazują również nauczyciele.

Wnioski z analizy danych:

Mając na uwadze przytoczone powyżej dane, a także analizę dokumentacji szkolnej, rozmów z wychowawcami i rodzicami itp. można wyodrębnić główne czynniki ryzyka i czynniki chroniące dotyczące naszego środowiska szkolnego.

Do czynników chroniących możemy zaliczyć:

- 1) wysoki stopień poczucia bezpieczeństwa deklarowany przez nauczycieli, rodziców i uczniów;
- 2) wsparcie ze strony specjalistów szkolnych: pedagoga, psychologa, pedagoga specjalnego oraz pielęgniarki szkolnej,
- 3) większość uczniów odczuwa wsparcie i pomoc ze strony swoich rodziców/opiekunów;
- 4) dla zdecydowanej większości uczniów rodzina zajmuje czołowe miejsce w ich hierarchii wartości;
- 5) w przeważającej większości uczniowie dobrze czują się w szkole i w klasie;
- 6) Szkoła zdecydowanie nie akceptuje przemocy, stara się ją wyeliminować reagując na jej przejawy, przestrzegając procedur.

Czynniki ryzyka w naszym środowisku:

- 1) u dużej ilości uczniów naszej szkoły pojawiają się:
 - a) niska motywacja do nauki,
 - b) niepowodzenia szkolne,
 - c) niska samoocena i brak wiary we własne siły;
- 2) istnieje duża grupa uczniów, którzy:
 - a) mają zaburzenia emocjonalne, łamią społeczne normy i zasady zachowań;
 - c) nie radzą sobie z emocjami, negują autorytety
- 3) część rodziców nie przejawia zainteresowania sprawami dotyczącymi ich dzieci, w zbyt małym stopniu angażuje się w pomoc dzieciom w pokonywaniu pojawiających się trudności.

Na podstawie przeprowadzonej diagnozy można określić czynniki ryzyka i czynniki chroniące.

Indywidualne czynniki ryzyka:

- niska samoocena,
- skłonność do zachowań depresyjnych, zwłaszcza w okresie osamotnienia, braku kontaktów rówieśniczych,
- deficyty rozwojowe: słaba odporność na stres, niedojrzałość emocjonalna i społeczna,
- cechy charakteru takie jak: impulsywność, skłonność do zachowań ryzykownych, wysoki poziom lęku i niepokoju,
- podatność na wpływy,

Rodzinne czynniki ryzyka:

- brak więzi z rodzicami, wrogość wobec dziecka,
- konflikty rodzinne,
- nieprawidłowa realizacja ról rodzicielskich (słaby nadzór nad dzieckiem, małe zaangażowanie rodziców w aktywność dziecka, surowa dyscyplina w domu lub brak dyscypliny; niekonsekwencja wychowawcza),
- przyzwalające postawy rodziców wobec różnych zachowań problemowych dzieci,

Czynniki ryzyka związane ze szkołą:

- zły klimat społeczny szkoły, zbyt niskie wsparcie nauczycieli,
- wczesne niepowodzenia w nauce,
- negatywny stosunek do szkoły i obowiązków szkolnych,
- brak motywacji do nauki,
- problemy z zachowaniem w szkole.

Czynniki związane z rówieśnikami:

- przynależność do niekonstruktywnej grupy rówieśniczej (rówieśnicy z problemami w zachowaniu, nierespektujący norm społecznych, używający substancji psychoaktywnych),

- obserwowanie u rówieśników aprobaty dla używania substancji psychoaktywnych,
- odrzucenie przez rówieśników,
- cyberprzemoc.

Czynniki środowiskowe:

- nasilenie przemocy w środowisku lokalnym,
- nieprzestrzeganie prawa.

Czynniki chroniące indywidualne:

- wysoka inteligencja, zdolność uczenia się, ciekawość poznawcza,
- posiadanie planów i celów życiowych, aspiracje edukacyjne,
- zrównoważony temperament, towarzyskość, dobre zdolności adaptacyjne,
- poczucie własnej wartości, wiara we własne możliwości,
- optymizm i pogoda ducha,
- umiejętności społeczne (porozumiewanie się z innymi w sytuacjach konfliktowych,
- rozwiązywanie problemów, asertywność, poczucie własnej skuteczności).

Czynniki chroniące rodzinne:

- silna więź z rodzicami,
- zaangażowanie rodziców w życie i naukę dziecka,
- wsparcie ze strony rodziców, zaspokajanie potrzeb dziecka (emocjonalnych, poznawczych, społecznych i materialnych),
- zasady rodzinne, jasne oczekiwania rodziców.

Czynniki chroniące związane ze szkołą:

- poczucie przynależności do klasy
- pozytywny klimat szkoły i wsparcie nauczycieli,

- wymaganie od uczniów odpowiedzialności i udzielania sobie wzajemnej pomocy,
- wzmocnienia pozytywne, okazje do przeżycia sukcesu i rozpoznawania własnych osiągnięć – tzw. pedagogika pozytywna.

Czynniki chroniące rówieśnicze:

- przynależność do pozytywnej grupy rówieśniczej (rówieśnicy akceptujący normy, z aspiracjami edukacyjnymi, prospołeczni).

Czynniki chroniące środowiskowe:

- zaangażowanie w konstruktywną działalność (wolontariat), wycieczki szkolne,
- przyjazne i bezpieczne sąsiedztwo (dostęp do ośrodków rekreacji, poradni, ośrodków interwencji kryzysowej),
- obecność wspierających, mądrych dorosłych (wychowawców, specjalistów).

Diagnoza czynników chroniących i czynników ryzyka, występujących w środowisku szkolnym, jest podstawą podejmowania działalności wychowawczej, edukacyjnej, i informacyjnej i profilaktycznej.

Działalność wychowawcza obejmuje :

- współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz poszerzania u uczniów wiedzy, zdobywania przez nich nowych umiejętności oraz kształtowania postaw określonych w sylwetce absolwenta,
- uzmysłowienie uczniom hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu , a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
- współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz promowania postaw prozdrowotnych i proekologicznych,
- wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- tworzenie przyjaznego klimatu w szkole, budowanie prawidłowych relacji

rówieśniczych oraz relacji między uczniami i nauczycielami, a także nauczycielami i rodzicami (opiekunami),

- doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami,
- kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, m.in. poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
- przygotowanie uczniów do korzystania z zasobów kultury i sztuki narodowej oraz światowej.

Działalność edukacyjna obejmuje:

- poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowego rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży,
- doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych oraz w zakresie norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego,
- szkolenie nauczycieli w zakresie umiejętności rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych oraz prawidłowego trybu postępowania w tego typu przypadkach,
- rozwijanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
- kształtowanie krytycznego myślenia u uczniów i wspomaganie ich w podejmowaniu właściwych decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- pracę na lekcjach z uczniami przy wykorzystaniu różnorodnych metod, w zależności od ich potrzeb (praca z uczniem zdolnym i mającym trudności w nauce),
- uczenie kreatywnego myślenia.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom (opiekunom) na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych, mających na celu przeciwdziałanie używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych

itp.,

- udostępnienie rodzicom (opiekunom) informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla dzieci i młodzieży w przypadku używania przez młodych ludzi środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- przekazanie uczniom, ich rodzicom (opiekunom) oraz nauczycielom i wychowawcom informacji na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- informowanie uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących w szkole procedurach postępowania w sytuacjach trudnych.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- realizację programów profilaktycznych i promujących zdrowie psychiczne,
- przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako pozytywnej formy działalności, zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, czy odniesienia sukcesu,
- wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju, propagowanie zdrowego stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych,
- dbałość o uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na wpływ zachowań ryzykownych,
- wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.

Realizacja poszczególnych rodzajów działalności jest prowadzona przez nauczyciela lub wychowawcę na podstawie diagnozy, przeprowadzonej w konkretnym oddziale. Zajęcia z zespołem klasowym realizowane są przy wykorzystaniu aktywnych metod pracy.

Ważnym elementem realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

Podstawowe zasady realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego obejmują:

- powszechną znajomość założeń programu – przez uczniów, rodziców wszystkich

pracowników szkoły,

- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie,
- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (dyrektor, samorząd uczniowski, rada rodziców),
- współdziałanie szkoły z lokalnymi instytucjami i organizacjami,
- odpowiedzialność za efekty realizacji programu.

Wizja szkoły

Jesteśmy bezpieczną i przyjazną dla uczniów szkołą, w której:

- wyrównujemy szanse edukacyjne poprzez indywidualizację procesu nauczania i wychowania;
- stosujemy skuteczne metody pracy dydaktycznej z wykorzystaniem ich różnorodnych form (metody aktywne, projekty, eksperymenty, innowacje);
- zapewniamy wszechstronny rozwój ucznia niepełnosprawnego i w normie intelektualnej;
- wspieramy uczniów w rozpoznawaniu predyspozycji i określaniu drogi ich dalszej edukacji;
- kształtujemy pozytywne postawy społeczne i przygotowujemy uczniów do pełnienia różnych ról społecznych;
- tworzymy życzliwy i przyjazny klimat;
- zapewniamy uczniom poczucie bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego;
- rozwijamy postawę szacunku dla dziedzictwa narodowego oraz poczucie przynależności do społeczności europejskiej i lokalnej;
- szeroko promujemy edukację prozdrowotną, ekologiczną, językową i w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnej;
- dbamy o ścisłą i aktywną współpracę z rodzicami i społecznością lokalną;
- dbamy o rozwój zawodowy nauczycieli poprzez ciągłe doskonalenie kompetencji zawodowych.

Sylwetka wychowanka:

Uczeń nabywa w naszej szkole cech ważnych dla prawidłowego funkcjonowania w życiu, tj.:

- **samodzielności** – uczeń kieruje swoim działaniem, dociera do różnych źródeł informacji, potrafi dokonać wyboru, radzi sobie w sytuacjach problemowych, rozstrzyga wątpliwości i problemy moralne zgodnie z przyjętą hierarchią wartości, potrafi dokonać samooceny, prezentuje własny punkt widzenia i uwzględnia poglądy innych ludzi;
- **odpowiedzialności** – uczeń jest odpowiedzialny za swoje wyniki w nauce, za skutki podejmowanych decyzji, podporządkowuje się określonym zasadom życia społecznego, dba o zdrowie i życie własne i innych;
- **twórczości** – uczeń rozumie potrzebę doskonalenia i rozwijania samego siebie, rozwija swoje zainteresowania, rozwiązuje zadania problemowe związane z otaczającym go światem;
- **etyczności** – uczeń odróżnia prawdę od kłamstwa, umie współdziałać z innymi, rozumie sens praw i obowiązków, szanuje siebie i innych, szanuje dobro wspólne, dba o estetyczny wygląd własny i otoczenia.

Misja szkoły

„Każde pokolenie powinno zdawać sobie sprawę, iż wolność nie polega na tym, żeby robić, co nam się żywnie podoba, ale na prawie do robienia tego, co należy.”

Jan Paweł II

Misją szkoły jest kształcenie i wychowanie w duchu wartości poznawczych, społecznych, etyczno-moralnych, kulturowych, religijnych oraz w duchu patriotyzmu, przy jednoczesnym poszanowaniu wartości kultury europejskiej i światowej.

Szkoła wpływa na wszechstronny rozwój uczniów w wymiarze intelektualnym, psychicznym i społecznym oraz osiąganie sukcesów na miarę swoich potrzeb i możliwości. Szkoła dba również o rozwój indywidualny uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, rozwija i odkrywa zdolności uczniów, jak również promuje sukcesy uczniów w szkole i poza nią. zapewniając przy tym pomoc psychologiczną i pedagogiczną.

W szkole przyjaznej uczniowi chcemy kształtować człowieka ciekawego świata, twórczego i odpowiedzialnego. Uczniowie naszej szkoły mają możliwość rozwoju we wszystkich sferach osobowości. Przygotowują się do wypełniania obowiązków rodzinnych i społecznych w oparciu o zasady solidarności, demokracji, tolerancji i sprawiedliwości. Wartościami nadrzędnymi, przyjętymi w naszej szkole, są szacunek do drugiego człowieka, odpowiedzialność za siebie i innych oraz tworzenie wspólnoty uczniów, nauczycieli i rodziców. Ponadto troszczymy się

o to, aby szkoła była miejscem, w którym wszyscy członkowie społeczności czują się bezpiecznie, w związku z tym podejmujemy szereg działań profilaktycznych, mających na celu eliminowanie zagrożeń.

Sylwetka absolwenta

Absolwent naszej szkoły to świadomy Polak , a zarazem obywatel Europy XXI wieku, który realizuje się w sferach fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej.

W sferze fizycznej:

- dba o bezpieczeństwo własne i innych,
- jest aktywny fizycznie, promuje zdrowy styl życia,
- nie ulega nałogom,

W sferze emocjonalnej:

- wie, gdzie szukać pomocy w rozwiązywaniu złożonych problemów,
- jest zdolny do dokonywania właściwych wyborów,
- jest życzliwie nastawiony do świata i ludzi.

W sferze intelektualnej:

- efektywnie wykorzystuje ofertę edukacyjną szkoły,
- jest świadomy życiowej użyteczności zdobytej wiedzy i umiejętności,
- posługuje się językami obcymi,
- potrafi stale się uczyć i doskonalić,
- jest ciekawy świata, chętnie gromadzi informacje z różnych źródeł, twórczo myśli,
- umiejętnie korzysta z technologii informacyjnych i komunikacyjnych.

W sferze duchowej:

- w swoim postępowaniu dąży do prawdy,
- jest otwarty na wartości kultury rodzimej, europejskiej i światowej,
- zna historię, kulturę i tradycje swojego regionu i kraju,
- jest człowiekiem tolerancyjnym,
- kieruje się w życiu uczciwością i empatią.

W sferze społecznej:

- potrafi rzetelnie pracować indywidualnie i w zespole,
- potrafi skutecznie porozumiewać się z innymi,
- nawiązuje właściwe relacje z rówieśnikami i dorosłymi,
- cechuje go wysoka kultura osobista,
- rozumie potrzebę podejmowania odpowiedzialnych wyborów,
- jest życzliwy, chętnie pomaga innym, uczestniczy w akcjach charytatywnych,
- w przemyślany sposób planuje i podejmuje decyzje, związane z dalszą edukacją.

Cele programu wychowawczo – profilaktycznego

Celem głównym szkolnego programu wychowawczo – profilaktycznego jest wspomaganie i wspieranie rozwoju dzieci i młodzieży w taki sposób, aby młodzi ludzie w sposób odpowiedzialny podejmowali decyzje i wybory, troszczyli się o rozwój własny, wykazując jednocześnie wrażliwość na potrzeby innych osób i środowiska.

Program wychowawczo – profilaktyczny zakłada następujące **cele szczegółowe**:

- kształtowanie dojrzałości i aktywnej postawy życiowej** oraz umiejętności planowania własnego rozwoju poprzez: rozpoznawanie i rozwój zainteresowań, zdolności, talentów,

kształtowanie postawy odpowiedzialności za bezpieczeństwo, własne decyzje i czyny, korzystanie z przysługujących praw i wywiązywanie się z obowiązków, zapewnienie równości szans w dostępie do różnych szkolnych form edukacyjnych, opiekuńczych, kulturalnych i sportowych, motywowanie do samokształcenia, dbałość o wysoką kulturę osobistą, kształtowanie postawy przedsiębiorczości i wytrwałości w dążeniu do ustanowionych celów, preorientacja zawodowa i kształtowanie umiejętności radzenia sobie na współczesnym rynku pracy

- **przygotowanie do uczestnictwa w życiu społecznym** poprzez: kształtowanie pozytywnych relacji z rodziną i najbliższym otoczeniem, kształtowanie postawy patriotycznej, poszanowanie kultury, tradycji, symboli szkolnych, lokalnych i narodowych, tolerancja wobec odmiennych poglądów, rozwijanie tożsamości europejskiej, wypracowywanie umiejętności konstruktywnego rozwiązywania konfliktów, wspieranie rozwoju samorządności uczniowskiej, współpraca z organizacjami i instytucjami w środowisku lokalnym, kształtowanie umiejętności współpracy w zespołach klasowych, zaangażowanie w pracę na rzecz szkoły i środowiska lokalnego
- **profilaktyka zachowań ryzykownych** poprzez: diagnozowanie zagrożeń, wyposażanie uczniów w wiedzę i umiejętności pomagające w radzeniu sobie z tymi zagrożeniami, proponowanie alternatywnych sposobów funkcjonowania, ochrona przed bezpośrednimi niebezpieczeństwami;
- **indywidualizacja procesu dydaktyczno-wychowawczego** przy ścisłej współpracy z rodzicami poprzez: wsparcie uczniów wymagających szczególnej opieki, organizowanie zajęć dla uczniów szczególnie uzdolnionych przy wykorzystaniu aktywnych metod pracy, współpraca z rodzicami, wspólne rozwiązywanie pojawiających się problemów;
- **promowanie zdrowego, ekologicznego i bezpiecznego stylu życia** poprzez: organizowanie akcji propagujących zdrowy i higieniczny tryb życia, kształcenie umiejętności radzenia sobie z zagrożeniami, podejmowanie działań na rzecz ochrony środowiska podnoszenie świadomości w sferze bezpieczeństwa

Struktura oddziaływań wychowawczych

Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole;
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły;
- motywuje, wspiera i inspirowuje nauczycieli w podnoszeniu kompetencji i kwalifikacji oraz do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy

zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów;

- wspiera rodziców w ich wychowawczej roli i opiece sprawowanej nad uczniami;
- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem, oraz samorządem uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań;
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego;
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły;
- nadzoruje realizację szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

Pedagog, pedagog specjalny, psycholog

współpracuje z nauczycielami, wychowawcami, specjalistami, rodzicami i uczniami;

- rekomenduje dyrektorowi działania w zakresie zapewnienia aktywnego i pełnego uczestnictwa uczniów w życiu szkoły;
- diagnozuje środowisko pod kątem spraw wychowawczych;
- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów;
- współpracuje z instytucjami, wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym, w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną;
- prowadzi działania diagnostyczne uczniów, w tym diagnozuje indywidualnych potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu szkoły;
- rozwiązuje problemy dydaktyczne i wychowawcze uczniów;
- diagnozuje sytuacje wychowawcze w celu rozwiązywania problemów wychowawczych stanowiących barierę i ograniczających aktywne i pełne uczestnictwo ucznia w życiu szkoły;
- udziela uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb;

- podejmuje działania z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży;
- minimalizuje skutki zaburzeń rozwojowych, zapobiega zaburzeniom zachowania oraz inicjuje różne formy pomocy w środowisku szkolnym i pozaszkolnym ucznia.
- inicjuje i prowadzi działania mediacyjne i interwencyjne w sytuacjach kryzysowych.

Rada Pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych;
- opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą Rodziców;
- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach trudnych;
- uczestniczy w realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego;
- dokonuje ewaluacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizacji zadań wychowawczych, uczestniczą w realizacji celów i zadań programu wychowawczo- profilaktycznego;
- reagują na obecność w szkole osób postronnych, które (zgodnie z zarządzeniem dyrekcji) mają zgłosić swoje przybycie w sekretariacie;
- reagują na przejawy agresji, niedostosowania społecznego i ewentualnych uzależnień uczniów;
- diagnozują uczniów zagranicznych i polskich podlegających obowiązkowi szkolnemu, którzy pobierali naukę w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw;
- podnoszą kwalifikacje, w szczególności w zakresie prawidłowego i skutecznego wykorzystywania technologii informacyjno-komunikacyjnych w procesach edukacyjnych;
- doskonalą kompetencji do pracy z uczniami przybyłymi z zagranicy, w szczególności z Ukrainy, adekwatnie do zaistniałych potrzeb;
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia

młodzieży demoralizacją;

- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych;
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji;
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce, prowadzą pedagogizację rodziców;
- wspierają zainteresowania i rozwój osobowy ucznia.

Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie;
- rozpoznają indywidualne potrzeby uczniów;
- na podstawie dokonanej diagnozy oraz celów i zadań, określonych w programie wychowawczo-profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny;
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły;
- są członkami zespołu wychowawców i wykonują zadania zlecone przez przewodniczącego zespołu;
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami;
- współpracują z innymi nauczycielami, uczącymi zespół klasowy, kontaktują się z rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami, pracującymi z uczniami, mającymi niestandardowe potrzeby;
- wspierają uczniów, którzy potrzebują pomocy i znajdują się w trudnej sytuacji życiowej;
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców;
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie;
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych;
- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami, działającymi na rzecz dzieci i młodzieży;
- podejmują działania w zakresie poszerzania kompetencji wychowawczych.

Rodzice:

- współtworzą szkolny program wychowawczo-profilaktyczny;
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły;
- uczestniczą w wywiadówkach i spotkaniach organizowanych przez szkołę;
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole;
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami zespołu klasowego;
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez dzieci;
- rada rodziców w porozumieniu z radą pedagogiczną uchwała program wychowawczo-profilaktyczny szkoły.

Samorząd Uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej, przy czym swoje inicjatywy uzgadnia z opiekunem samorządu i dyrektorem;
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły;
- prowadzi akcje pomocy na rzecz osób ze szkoły i spoza niej;
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego;
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji;
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję;
- podejmuje działania z zakresu wolontariatu.

Szkoła prowadzi działania w zakresie zapobiegania zachowaniom ryzykownym, współpracując z przedstawicielami wojewódzkich i powiatowych inspektoratów sanitarnych, policji, jednostkami samorządu terytorialnego, poradniami psychologiczno – pedagogicznymi, placówkami doskonalenia nauczycieli, placówkami podstawowej opieki zdrowotnej i placówkami leczenia uzależnień.

Realizując działania szkoła wykorzystuje rekomendowane programy profilaktyczne oraz promujące zdrowie psychiczne i dostosowuje ich wybór do potrzeb indywidualnych i grupowych, a także realizowanych celów profilaktycznych.

1. Wychowanie patriotyczne.

Cele	Formy realizacji	Odpowiedzialni	Kryterium sukcesu
<i>Kształtowanie poczucia tożsamości narodowej.</i>	<ul style="list-style-type: none"> - uczenie szacunku do symbolinarodowych, - nauka hymnu państwowego, - poznawanie tradycji obyczajów, - aktywny udział w obchodach świąt państwowych, - udział pocztu sztandarowego podczas uroczystości państwowych; 	<ul style="list-style-type: none"> - nauczyciele, - wychowawcy, - rodzice, - samorząd uczniowski 	<p>Uczeń zna symbole narodowe, hymn państwowy i traktuje je z należytym szacunkiem.</p> <p>Uczeń zna historię swego kraju i potrafi wymienić święta państwowe.</p>
<i>Doskonalenie poprawności językowej.</i>	<ul style="list-style-type: none"> - konkursy wiedzy o języku polskim, - promowanie czytelnictwa, - udział w akcjach czytelniczych, - głośne czytanie fragmentów literatury klasycznej, - poznawanie twórców literaturypolskiej i ich twórczości; 	<ul style="list-style-type: none"> - nauczyciele języka polskiego, - wychowawcy klas, - pracownicy biblioteki; 	<p>Uczeń sprawnie posługuje się językiem literackim, unika błędów językowych w mowiei piśmie, zna literaturę polską.</p>
<i>Poznawanie historii oraz tradycji miastai regionu.</i>	<ul style="list-style-type: none"> - organizowanie wycieczek ponajbliższej okolicy, - poznawanie historii miasta oraz lokalnych legend i podań, - przeprowadzenie konkursuwiedzy o regionie, - wystawa prac plastycznychi fotograficznych, - opieka nad mogiłami bohaterów na StarymCmentarzu; 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy, - rodzice, - nauczyciele; 	<p>Uczeń utożsamia się z regionem, promuje jego wartości, orientuje się w bieżących sprawach dot. miasta.</p>

<i>Poszerzanie wiedzy na temat patronaszkoły.</i>	<ul style="list-style-type: none"> - prezentowanie biografii św. Królowej Jadwigi na lekcjach historii, języka polskiego oraz podczas godzin do dyspozycji wychowawcy, - nauka hymnu szkoły, - organizowanie konkursów wiedzy o patronce szkoły i jej zasługach dla kraju, - wystawa prac plastycznych, związanych z patronką szkoły; 	<ul style="list-style-type: none"> - nauczyciele, - wychowawcy, - wychowawcy świetlicy 	Uczeń zna życie oraz działalność patronki szkoły, aktywnie i z pełnym zaangażowaniem uczestniczy w uroczystościach konkursach szkolnych.
<i>Promowanie szkoły w środowisku lokalnym.</i>	<ul style="list-style-type: none"> - udział w uroczystościach i imprezach odbywających się na terenie miasta, - udział w wydarzeniach kulturalnych, organizowanych przez instytucje, promujące kulturę (m. in. JOKiS, biblioteczki miejskiej) , - systematyczne umieszczanie informacji o wydarzeniach szkolnych w sieci, - informowanie lokalnych mediów o działalności szkoły. 	<ul style="list-style-type: none"> - nauczyciele, - wychowawcy; 	Uczeń wzorowo reprezentuje szkołę w środowisku lokalnym, dba o jej pozytywny wizerunek w mieście.

Dbłość o bezpieczeństwo.

Cele	Formy realizacji	Odpowiedzialni	Kryterium sukcesu
<i>Zapoznanie uczniów z ich prawami i obowiązkami.</i>	<ul style="list-style-type: none"> - prezentacja elementów statutu szkoły, przekazanie informacji na temat praw i obowiązków uczniów, - przedstawienie regulaminu szkolnego, 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy, - pedagog szkolny 	Uczeń zna prawa i obowiązki oraz przestrzega zasad, które obowiązują w szkole.

	- wdrażanie programów profilaktycznych dot. praw oraz obowiązków dzieci i młodzieży,		
<i>Instruowanie uczniów w sprawie bezpiecznego uczestnictwa w ruchu ulicznym</i>	- zajęcia wychowawcze dot. bezpiecznej drogi do szkoły, - spotkania z przedstawicielami policji/ straży miejskiej, lekcje poświęcone wychowaniu komunikacyjnemu w ramach zajęć technicznych, - organizowanie konkursów dot. bezpieczeństwa dzieci np. "Szkolne znaki bezpieczeństwa", czy „Projekt znaczka odblaskowego”, - zorganizowanie szkolenia na temat udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej;	- wychowawcy, - pedagog, - nauczyciele	Uczeń zna i stosuje w praktyce podstawowe zasady ruchu drogowego. Uczeń szanuje swoje zdrowie. Uczeń dba o bezpieczeństwo swoje i innych. Uczeń potrafi udzielić pierwszej pomocy poszkodowanej osobie.
<i>Kształtowanie postaw asertywnych, sposoby radzenia sobie w sytuacji nacisku grupowego.</i>	- kształtowanie systemu wartości oraz postaw i charakterów uczniów, - uczenie postawy asertywnej, jako przeciwwagi dla postaw, nacechowanych uległością, bądź agresją. - wskazywanie sposobów i umiejętności odpierania presji grupy rówieśniczej, - diagnozowanie miejsc oraz sytuacji występowania przemocy i agresji w szkole, - kształtowanie prawidłowych postaw w sytuacji frustracji, stresu oraz zagrożenia;	-wychowawcy, - pedagog, - nauczyciele	Uczeń posiada wypracowane wzorce zachowań. Uczeń jest asertywny. Uczeń właściwie reaguje na przejawy niekulturalnego zachowania. Uczeń radzi sobie w sytuacjach stresowych, wie, gdzie może szukać pomocy w przypadku zagrożenia.

<i>Zapobieganie wagarom.</i>	- systematyczne monitorowanie frekwencji, - opracowanie procedury postępowania w przypadku wagarów, - zapoznanie uczniów z negatywnymi skutkami wagarowania.	- wychowawcy, - pedagog	Uczniowie niewagarują.
------------------------------	--	----------------------------	------------------------

2. Kształtowanie kultury osobistej.

Cele	Formy realizacji	Odpowiedzialni	Kryterium sukcesu
<i>Poszerzanie wiedzy uczniów na temat zasad kulturalnego zachowania się.</i>	- zajęcia dotyczące kultury bycia i słowa, umiejętności właściwego zachowania się w różnych sytuacjach, - eliminowanie agresji słownej;	- wychowawcy, - nauczyciele	Uczeń swoją postawą propaguje dobre wzorce.
<i>Pielęgnowanie kultury słowa.</i>	- propagowanie języka literackiego i zachęcanie do czytania wartościowych książek, - eliminowanie wulgaryzmów z języka potocznego;	- nauczyciele języka polskiego, - pracownicy biblioteki, - wychowawcy	Uczeń wystawia się poprawnie, ma bogaty zasób słów.
<i>Kształtowanie potrzeby efektywnego komunikowania się z innymi, podejmowania decyzji oraz rozpoznawania emocji.</i>	- zajęcia mające na celu pomoc uczniom w poznaniu samych siebie, swoich zainteresowań i mocnych stron, - organizowanie warsztatów, mających na celu integrację zespołu klasowego, - organizowanie pomocy koleżeńskiej w nauce,	- wychowawcy, - pedagog, - nauczyciele	Uczeń potrafi właściwie postępować w różnych sytuacjach. Uczeń szanuje poglądy innych. Uczeń odczuwa empatię i chęć wspierania.

	<ul style="list-style-type: none"> - doskonalenie umiejętności nazywania własnych uczuć emocji, - zdobywanie umiejętności rozwiązywania konfliktów, prowadzenia negocjacji, - poznanie sposobów rozładowania napięcia emocjonalnego, powstałego na skutek niepowodzeń szkolnych, konfliktów z rodzicami lub rówieśnikami, stosowanie ćwiczeń relaksacyjnych, ułatwiających radzenie sobie z napięciem, stresem. - reagowanie na sygnały dot. stosowania przemocy, zakładanie „niebieskich kart”, współpraca z poradnią psychologiczną, policją, pracownikami ośrodka pomocy społecznej. 		<p>Uczeń potrafi unikać konfliktów oraz prowadzić negocjacje, właściwie reaguje na przejawy agresji.</p> <p>Uczeń wie, jak postępować w sytuacjach kryzysowych, związanych z niepowodzeniami szkolnymi i konfliktami.</p>
<p><i>Pogłębianie i wzmacnianie systemu wartości, propagowanie przyjaźni, koleżeństwa.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - dostarczenie uczniom informacji o literackich postaciach pozytywnych i negatywnych, wprowadzenie w świat wartości, prawa moralnego, - dostarczenie uczniom w ramach lekcji religii wiedzy o wartościach uniwersalnych, - rozwijanie empatii; 	<ul style="list-style-type: none"> - nauczyciele języka polskiego, - katecheci, - wychowawcy 	<p>Uczeń szanuje siebie i innych, wzmacnia pozytywne relacje z rówieśnikami.</p>
<p><i>Kształtowanie postawy akceptacji odmienności</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - zapoznanie uczniów z problemami ludzi niepełnosprawnych, 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy, - nauczyciele 	<p>Uczeń dostrzega potrzeby osób niepełnosprawnych, utrzymuje z nimi</p>

<i>innego człowieka, uczenie tolerancji.</i>	<ul style="list-style-type: none"> - integrowanie uczniów zniepełnosprawnymi rówieśnikami, - uczenie postawy otwartości na ludzi wywodzących się z innych krajów, reprezentujących różne kultury i religie. 		<p>dobre relacje, potrafi im pomagać.</p> <p>Uczeń szanuje każdego człowieka, bez względu na jego pochodzenie, kolor skóry czy wyznawaną religię.</p>
--	---	--	---

3. Stymulowanie i wspieranie harmonijnego rozwoju ucznia.

Cele	Formy realizacji	Odpowiedzialni	Kryterium sukcesu
<i>Integrowanie uczniów, zacieśnianie więzi koleżeńskich.</i>	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia integracyjno - adaptacyjne dla uczniów klas pierwszych, - przeprowadzanie wyborów do samorządów klasowych, samorządu szkolnego, - wspólne przygotowywanie uroczystości klasowych, - udział uczniów w wycieczkach klasowych, - dbałość o estetykę sal lekcyjnych; 	<ul style="list-style-type: none"> - wych. klas, - wych. świetlicy, - nauczyciele, - pedagog szkolny 	Uczeń czuje się członkiem społeczności klasowej, chętnie uczestniczy w uroczystościach klasowych, przestrzega ustalonych zobowiązań.

<p><i>Poznanwanie normi zasad współżycia społecznego, poczucie odpowiedzialności za siebie i innych.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawienie uczniom zasad, obowiązujących w życiu społecznym, - dbałość o dobrą atmosferę - zacieśnianie więzi w klasie, poprzez podejmowanie wspólnych przedsięwzięć, realizowanie wspólnych projektów, - popularyzowanie zachowań asertywnych, - prezentowanie metod rozwiązywania konfliktów, sposobów komunikacji i radzenia sobie ze stresem, - praca w samorządzie klasowym i szkolnym; 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy, - pedagog 	<p>Uczeń zna i stosuje normy współżycia społecznego, chętnie bierze udział w przedsięwzięciach zespołu klasowego. Uczeń przedstawia swoją opinię, argumentuje swoje stanowisko. Uczeń zna sposoby rozwiązywania konfliktów i radzenia sobie w trudnych sytuacjach.</p>
<p><i>Wspieranie indywidualnego rozwoju ucznia, wzmacnianie u ucznia poczucia własnej wartości.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - zespołowe opracowanie kontraktów klasowych i egzekwowanie przestrzegania ich przez wszystkie strony, - - diagnozowanie potrzeb uczniów, systematyczne rozwiązywanie konfliktów i problemów, - przekazywanie uczniom informacji o instytucjach, udzielających wsparcia w trudnych sytuacjach życiowych, - zapewnienie pomocy psychologicznej – pedagogicznej, - indywidualizacja metod nauczania, - zachęcanie i motywowanie uczniów do samorozwoju, - wyrównywanie szans edukacyjnych, - prowadzenie zajęć 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy, - pedagog, - nauczyciele, - świetlica 	<p>Uczeń czuje się autonomiczną jednostką, funkcjonującą w zespole klasowym. Uczeń poznaje swoje mocne i słabe strony. Uczeń korzysta z oferty zajęć pozalekcyjnych, czuje akceptację i wsparcie przy osiąganiu postępów na miarę własnych możliwości.</p>

	<p>pozalekcyjnych – kół zainteresowań oraz zajęć wyrównawczych,</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizowanie konkursów, - przygotowywanie uczniów do udziału w konkursach zewnętrznych, <p>konsekwentne stosowanie zasad WSO</p>		
--	--	--	--

4. Rozwój aktywności twórczej oraz społecznej.

Cele	Formy realizacji	Odpowiedzialni	Kryterium sukcesu
<p><i>Wspieranie rozwoju uzdolnień plastycznych, technicznych i muzycznych.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - - prowadzenie zajęć pozalekcyjnych, warsztatów artystycznych (zajęcia muzyczne, plastyczne, fotograficzne, techniczne – robotyka), organizowanie konkursów, - udział w konkursach pozaszkolnych, - przygotowywanie oprawy muzycznej różnych uroczystości; przygotowywanie wystaw prac uczniów, 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy, - nauczyciele przedmiotów artystycznych i technicznych 	<p>Uczeń rozwija swoje uzdolnienia, uczestniczy w dodatkowych zajęciach, bierze udział w konkursach, odnosi sukcesy.</p>
<p><i>Kształtowanie postawy prospołecznej.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - uczenie empatii i szacunku do osób niepełnosprawnych, chorych, starszych, - rozbudzanie chęci niesienia pomocy osobom, będącym w trudnej sytuacji życiowej, - podejmowanie działań w ramach szkolnego koła Caritas, - poszerzanie wiedzy na temat akcji humanitarnych w Polsce i na świecie, - aktywny udział w 	<ul style="list-style-type: none"> - samorząd uczniowski , - wychowawcy, - katecheta oraz inni nauczyciele, - pedagog, 	<p>Uczeń szanuje i wspiera osoby, będące w trudnym położeniu, rozumie ideę wolontariatu, bierze udział w akcjach charytatywnych .</p>

	<p>akcjach społecznych i charytatywnych (np. WOŚP, Jarosławskie Pola Nadziei, Pomóż dzieciom przetrwać zimę),</p> <p>- rozbudzanie wrażliwości na krzywdę czworonożnych przyjaciół i niesienie pomocy zwierzętom w schronisku;</p>		
--	--	--	--

5. Edukacja prozdrowotna i ekologiczna.

Cele	Formy realizacji	Odpowiedzialni	Kryterium sukcesu
<p><i>Kształtowanie zdrowych nawyków żywieniowych.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - poszerzanie wiedzy uczniów na temat zaburzeń odżywiania, - układanie prawidłowych jadłospisów, - podejmowanie działań profilaktycznych, związanych z zapobieganiem otyłości; 	<ul style="list-style-type: none"> - nauczyciele biologii i techniki, - wychowawcy, - higienistka szkolna 	<p>Uczeń zna zasady właściwego planowania posiłków.</p> <p>Uczeń odżywia się zdrowo, zgodnie z potrzebami organizmu w jego wieku.</p>
<p><i>Przestrzeganie zasad higienicznego trybu życia.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - poszerzanie wiedzy uczniów na temat zmian, zachodzących w organizmie podczas dojrzewania, - działania edukacyjne dot. wad postawy, - zalecenia dot. aktywności fizycznej oraz umysłowej, - realizowanie tematów, związanych z higieną osobistą i otoczenia. 	<ul style="list-style-type: none"> - nauczyciele biologii, - wychowawcy, - higienistka szkolna. 	<p>Uczeń dba o higienę osobistą, prowadzi higieniczny tryb życia.</p>

<i>Dbłość o higienę czasu wolnego.</i>	- organizowanie spotkań rodzinnych z okazji Dnia Matki, Dnia Ojca, Dnia Babci Dziadka oraz pikniku w Dniu Dziecka;	- wychowawcy, - nauczyciele wychowania fizycznego i inni	Uczeń aktywnie spędza czas wolny, uczestniczy w zajęciach sportowych i innych, organizowanych na terenie szkoły.
<i>Przekazanie wiedzy o środowisku naturalnym człowieka i konieczności dbania o nie.</i>	- informowanie uczniów o znaczeniu środowiska dla prawidłowego funkcjonowania człowieka, - wyrabianie nawyku segregowania odpadów, - prowadzenie zbiórek surowców wtórnych, - udział uczniów w akcjach oraz konkursach ekologicznych	- nauczyciele biologii i przyrody, - wychowawcy klas	Uczeń rozumie potrzebę ochrony środowiska naturalnego. Uczeń segreguje odpady, bierze udział w akcjach oraz konkursach ekologicznych.
<i>Nauka udzielania pierwszej pomocy</i>	- wpajanie uczniom powagi potrzeby umiejętności udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej - prowadzenie lekcji pokazowych i warsztatowych	- Wychowawcy, nauczyciele, specjaliści	Uczeń zna zasady udzielania pierwszej pomocy.

6. Profilaktyka uzależnień.

Cele	Formy realizacji	Odpowiedzialni	Kryterium sukcesu
<i>Prowadzenie edukacji na temat zagrożeń, wynikających</i>	- przedstawienie uczniom mistoty i sposobów	- wychowawcy, - nauczyciele	Uczeń zna mechanizmy powstawania

<p><i>z uzależnień.</i></p>	<p>powstawania uzależnień, - informowanie o rodzajach środków psychoaktywnych i ich oddziaływaniu na organizm człowieka, - uświadomienie zagrożeń, wynikających z uzależnień, - organizowanie warsztatów, związanych z profilaktyką uzależnień, - informowanie uczniów i ich rodziców o instytucjach i ośrodkach, niosących pomoc osobom uzależnionym oraz współuzależnionym;</p>	<p>biologii, - pedagog szkolny, - instytucje wspierające szkołę</p>	<p>uzależnień. Uczeń rozumie, że środki psychoaktywne niszczą organizm człowieka, a także relacje międzyludzkie. Uczeń potrafi zachować się asertywnie.</p>
<p><i>Eliminowanie cyberprzemocy.</i></p>	<p>- kształtowanie empatii i szacunku dla innych, - wspieranie ofiar cyberprzemocy, - kształtowanie właściwych postaw i zachowań, zmniejszających ryzyko bycia ofiarą, - uświadamianie konsekwencji, jakie mogą ponieść sprawcy przemocy w sieci;</p>	<p>- pedagog szkolny, - wychowawcy, - nauczyciele informatyki, - policja</p>	<p>Uczeń nie stosuje przemocy, w tym cyberprzemocy, wobec innych osób. Uczeń odczuwa empatię w stosunku do ofiar cyberprzemocy. Postępuje ostrożnie, by nie stać się ofiarą.</p>

<p><i>Uczeń ie świadomego korzystania z osiągnięć technologii informacyjnej.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - uświadomienie konieczności chronienia danych osobowych, - uczenie rozsądnego korzystania z Internetu i portali społecznościowych, - wpajanie zasady ograniczonego zaufania wobec osób, znanych wyłącznie z sieci, - uświadomienie możliwości uzależnienia się od komputera, czy telefonu komórkowego; - ochrona komputera poprzez stosowanie odpowiedniego oprogramowania. 	<ul style="list-style-type: none"> - nauczyciele informatyki, - nauczyciele wdz, - wychowawcy, - rodzice 	<p>Uczeń nie podaje danych osobowych i nie spotyka się z osobami, poznanymi w sieci.</p> <p>Uczeń w umiejętny i świadomy sposób korzysta z mediów.</p> <p>Uczeń używa telefonu komórkowego w rozsądny sposób, w szkole przechowuje telefon w wyznaczonym do tego celu miejscu.</p>
--	--	--	--

Ewaluacja programu

Głównym celem ewaluacji jest podniesienie jakości pracy szkoły. Program wychowawczo – profilaktyczny może podlegać modyfikacjom w trakcie realizacji. Pojawienie się zagrożeń, niespodziewanych sytuacji i zdarzeń spowoduje konieczność wdrożenia kolejnych elementów lub strategii działania. Zmiany w programie zatwierdzone są podczas posiedzeń rady pedagogicznej.

Cele ewaluacji

* Ewaluacja kształtująca:

1. uzyskanie informacji o przebiegu realizacji programu,
2. poznanie trudności, pojawiających się w trakcie realizacji programu,
3. określenie motywacji uczestników ewaluacji.

* Ewaluacja końcowa:

1. dokonanie oceny w zakresie nabytej wiedzy i kompetencji z zakresu wychowania

- i profilaktyki,
2. uzyskanie opinii o wartości realizowanego programu.

Kryteria ewaluacji

- Kryterium zgodności:
 1. Zgodność programu z założonymi celami,
 2. Zgodność założeń z potrzebami adresatów programu.

- Kryterium efektywności:
 1. Weryfikacja efektów zamierzonych działań,
 2. Ocena skuteczności realizacji programu,
 3. Zmniejszenie ilości zachowań ryzykownych,

- *Metody ewaluacji (bezpośrednie):*
 1. obserwacja,
 2. analiza dokumentacji szkolnej,
 3. wywiady,
 4. debaty i dyskusje,
 5. analiza osiągnięć uczniów,
 6. konsultacje z rodzicami,
 7. opinie,
 8. diagnoza,
 9. samoocena ewaluowanej grupy.

- *Metody ewaluacji (pośrednie):*
 1. ankiety,
 2. kwestionariusze zadań,
 3. badania i techniki socjometryczne,
 4. sondaże,
 5. wypracowania uczniów.

Ewaluację przeprowadza się w każdym roku szkolnym, a następnie dokonuje się korekty w taki sposób, aby w kolejnym roku szkolnym osiągnąć zamierzone cele.